EEN BLOTE MAN BEMINNEN

Sarah Neutkens

EEN BLOTE MAN BEMINNEN

2022 Prometheus Amsterdam

© 2022 Sarah Neutkens
Omslagontwerp Suzan Beijer
Omslagbeeld Auguste Rodin, *Study Naked Balzac* © Philadelphia Museum of Art/Bridgeman Images
Foto auteur Anna Perger
Zetwerk Mat-Zet bv, Huizen
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 4990 1

Dit boek is opgedragen aan het onmogelijke,
maar onvermijdelijke.

She said, why don't we both just sleep on it tonight?
And I believe in the morning you'll begin to see the light
And then she kissed me and I realized she probably was right
There must be fifty ways to leave your lover

PAUL SIMON

I don't mind dying. I just don't want to be there when it happens.

WOODY ALLEN

I

Het kleine officie van Onze-Lieve-Vrouw

'Wat toevallig, ik moest zojuist nog aan je denken.'

'Ik ga je drie vragen stellen. Eén. Hou je van me?'

In mijn gedachten wrijf je met je hand over je vermoeide gezicht en kijk je me verbeten aan.

'Weet ik niet.'

II

Metten

Op 8 september ben ik geboren, zonder aankondiging. Over mijn geboorte is nog nooit geschreven, daar het allesbehalve opmerkelijk was. Ik ben niet uit de rib van mijn vader geschapen, noch uit het schuim van de zee, noch uit gloeiend woestijnzand of een goudenregen. Met helse buikpijnen is mijn moeder bevallen van een kind dat geen krimp gaf toen het het levenslicht zag. Pas toen ik tweemaal door de zuster op mijn billen ben geslagen, kwam ik tot leven, krijsend. Krijsend en vervolgens lachend: in de armen van mijn vader heb ik naamloos en schaterlachend met zo'n 60 kilometer per uur mijn eerste minuten in deze wereld doorgemaakt. De lucht op mijn huid

kriebelde, elk geluid klonk genadeloos hard. Het licht was mij te fel en gedesoriënteerd lachte ik onder de liefdevolle en ernstige druk van mijn vaders armen. Blauwe flitsen. Het was warm.

Begin ik, of begin jij?
Ik wil niet.
Ik dan?
Misschien.
Vooruit, ik begin wel.

Toen ik op 8 september plotseling geboren werd was ik volkomen hopeloos. Pas toen de zuster tweemaal op mijn billen sloeg, schreeuwde ik het uit en ademde ik elk beetje hoop dat er in de lucht hing in. Wat voor hoop ademde ik in? Ik zeg het je. Een grote hoop. En hoe. Ik ademde de hoop van mijn ouders in, op een toekomst voor mij. De grootste hoop op de wereld, de hoop op liefde. Mijn kleine nog waterige longen probeerden het slijmerig terug de lucht in te proesten, kleine druppeltjes geconcentreerde hoop die ik allesbehalve koesterde, maar elk druppeltje ademde ik terug in. Mijn moeder vroeg angstig aan de zuster of ik niet stikte. Ze antwoordde: het hoort erbij. Hoop is niet stil. Hoop schreeuwt oorverdovend, als een hon-

gerige maag. Hoop is een hoestend en huilend kind. Dat is hoe mijn leven als leugenaar begon: ik ademde de kleverige hoop in op een toekomst die er helemaal niet voor mij – voor niemand! – zou zijn.

Ik kreeg naast hoop ook een naam, een vaste vorm. Handen en voeten, hier begon het. Ik werd vernoemd naar alle eeuwen, alle mensen en alle dieren in vijf letters. Geloof mij maar. Een leugenaar in een vastomlijnd kader, een leugenaar met twee handen en twee voeten: een mens was geschapen. Een kleine oerknal, een razende komeet. Ik was klaar om angstig het leven toe te lachen en het in negatieven te gaan leven, het leven in zijn wezen te ontkennen door mijzelf een vorm en een toekomst toe te dichten.

Ik zie nu pas in dat ik eigenlijk een mal ben. Hol, met een eeuwige belofte van een toekomst in vorm. Mijn hoop was, tegelijkertijd met mijzelf, geboren uit het gebrek aan het geloof in nu.

*

Met mij werd ook de blote man geboren. Nu, ja, hij leefde toen al enkele jaren en wist ook niets van mijn bestaan af totdat ik de moed vond om hem op te zoeken. Maar toch werd tegelijkertijd met mij, daar, op 8 september, de blote man geboren. Nog voordat de zuster mij op mijn billen sloeg, nog voordat ik het eerste druppeltje van alle hoop van de wereld had ingeademd, nog voordat ik twee handen en twee voeten had, had hij zich in het diepste van mijn wezen genesteld als een goedaardige parasiet. In mijn oren hoorde hij de muziek, op mijn tong legde hij zachte vruchten en een onbevangen woord. Hij is nooit meer echt weggegaan, ook al blijft hij vooral in mijn ge-

dachten als een herinnering die ik met man en macht vasthoud. Houden, houden, houden. Beminnen.

De blote man was niet alleen een belofte van liefde, nee, hij was de verwezenlijking ervan. De blote man was – en is – mijn eigen vlees en bloed. Hij was geen mogelijkheid, geen toekomst, maar een totale en onvermijdelijke onmogelijkheid. En het is enkel in een onmogelijkheid dat de naakte waarheid zich schuil durft te houden, zou ik later te weten komen.

Ik begon hem uit te kleden, ontdeed hem van zijn jas. Een blote man beminnend. Zo werd ik geboren.

*

Voordat ik op 8 september geboren werd, was mijn prototype al een aantal maanden eerder in een soort kleine emmer verdwenen. Na mijn geboorte op 8 september hoorde ik mijn moeder luidkeels schreeuwen toen er nog een kleine homp bloederig vlees uit haar baarmoeder gewrikt werd. Met haar handen en voeten sloeg ze dof op het oppervlak van de behandeltafel. Ik zou nog twee nachten moeten wachten voordat ik in de armen van mijn moeder in slaap mocht vallen. Twee nachten wees. Verlaten lag ik in een klein bedje met een bandje om mijn pols. Mijn naam. Mijn vorm. Mijn zijn. Ik concludeerde in mijn eerste uren van rationeel denken dat ik een proloog en een epi-

loog bezat die beide keurig uitgeschreven waren door mijn moeder, maar vervolgens door het lot in de papierversnipperaar waren beland. Mijn moeder heeft de proloog en epiloog nooit voor mij voorgelezen, maar ik vermoed dat ze nog steeds de kopieën in haar witte nachtkastje bewaart. Keurig – of toch haastig? Hoe plotseling, hoe weldoordacht ontstaat een leven eigenlijk? – uitgeschreven, opgeborgen in een klein goudkleurig kistje in haar witte nachtkastje. Ik heb het sleuteltje ingeslikt toen ik drie jaar oud was en mij er bijna in verstikt. Ik liep al blauw aan toen mijn moeder mij ondersteboven keerde en mij heftig heen en weer schudde. Ik slikte, tot haar opluchting, in plaats van dat ik het ademen voorgoed staakte. In haar ogen zag ik in een korte flits mijn proloog en epiloog voorbijrazen, het tragische lot dat steeds dichterbij kwam. O, mijn moeder. In gedachten omhels ik haar zo innig dat het einde der tijden precies zo snel op ons af raast.

Mijn prototype barstte van de mogelijkheden. Als een rottende koeienmaag stond het strak en bol gespannen van de belofte van een toekomst. Het prototype had vanaf de eerste dag een naam gekregen. Toen mijn moeder na een klein veertiental weken mijn proloog volkomen onaf in haar bed vond, hoopte ze dat het verhaal nooit meer een vervolg zou krijgen. In zwak

maanlicht heeft ze het prototype vastgepakt en met gestrekte armen zonder adem te halen in een handdoek gewikkeld en met een grote boog door het slaapkamerraam naar buiten gegooid. Met een doffe klap viel mijn prototype in doodse stilte op de stoep voor het huis. Mijn vader knielde de volgende ochtend op straat neer en huilde met zijn handen verkrampt op het vochtige asfalt. Toen hij naar binnen liep wreef hij het zand in zijn ogen, het gruis van het natte asfalt, en vergat hij hoe hij ooit nog zonder zorgen had geleefd. Het zand en het prototype brandden op zijn netvlies. Sindsdien leeft hij elke dag alsof er minimaal honderd andere dagen zullen volgen, alsof het beloofde leven nog zal komen. Mijn vader. Ik voel de ernstige druk van zijn armen met 60 kilometer per uur. Blauwe flitsen. Warm.

Mijn epiloog gaf de strijd minder snel op dan mijn proloog: toen ik op 8 september geboren was, weigerde de epiloog afscheid te nemen van de warmte van mijn moeders baarmoeder. Toen ik in mijn vaders armen schaterlachend met angst het leven recht in de ogen aankeek, trokken vier artsen uit het lichaam van mijn moeder een epiloog van bijna 2 kilo. Keurig uitgeschreven, of misschien toch gehaast. Ik ademde intussen proestend elk druppeltje hoop van de wereld in en beminde de blote man.

*

Het kost me zo veel moed om verloren te zijn en het kost me alle moed om verloren te blijven.

'Dan hebben de andere twee vragen eigenlijk weinig nut,' verzuchtte ik.

'Nou, dat was dan een kort gesprek. Had je er lang over nagedacht, die vragen?'

*

Domine labia mea aperies et os meum adnuntiabit laudem tuam. Ik open mijn lippen voor het woord. Ik heb gelogen en ik toon geen berouw. Hoe kan ik schuld voelen, boete doen, als ik mij niet schuldig voel? De grootste menselijke zonde, de oorspronkelijke zonde, is afzondering. Twee mensen van hetzelfde vlees en bloed, als vervreemde egoïsten, die hun afzondering van elkaar niet kunnen overbruggen in een liefdevolle verwantschap. Twee van elkaar vervreemde egoïsten hebben in het Paradijs eigenhandig de Hel geschapen. Twee onvermogende debielen. Ha! Ik ben toch geen onvermogende debiel? En dan ga je me toch niet ook nog wijsmaken dat ik, door te beminnen, eenzelfde